

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПРОЄКТ
«ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	02 Культура і мистецтво
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Затверджено Вченою радою Сумського
державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
Голова Вченої ради
Ректор _____ Ю.О. Лянной
(протокол № __ від _____ 2024 року)

Суми, 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

**освітньо-професійної програми
«Образотворче мистецтво»
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
галузі знань 02 Культура і мистецтво**

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол № _____ від _____ лютого 2024 р.

В.о. завідувача кафедри _____ (Кохан Н.М.)

«_____» _____ 2024 р.

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту культури і мистецтв

Протокол № _____ від _____ 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії

ННІ культури і мистецтв _____ Олександр РУДЕНКО

Перший проректор _____ Любов ПШЕНИЧНА

Начальник Центру забезпечення якості вищої освіти

_____ Оксана ОДІНЦОВА

I. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2019 р. № 726 та враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою у складі:

РОЗРОБНИКИ:

Брижаченко Наталя Сергіївна – кандидат мистецтвознавства, ст. викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну;

Кохан Наталя Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну;

Никифоров Андрій Михайлович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну;

Жулінський Микола Васильович – заслужений діяч мистецтв України, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Гулей Ольга Володимирівна – доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну СумДПУ імені А.С. Макаренка, заслужений майстер народної творчості України, доцент, доцент;

Редя Олена Ігорівна – магістрантка 855 групи ННKiM СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

**Профіль освітньої програми
«Образотворче мистецтво»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності**

**023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
галузі знань 02 Культура і мистецтво**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Навчально-науковий інститут культури і мистецтв Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістр) Магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» підготовки магістра зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра – одиничний, Обсяг освітньо-професійної програми магістра на основі ступеня бакалавра становить 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання 1 рік і 4 місяці.
Наявність акредитації	До 2027 року
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	ОР бакалавр за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, ОР бакалавр за іншими спеціальностями.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	З 1 вересня 2024 року відповідно до Стандарту вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 726 від 24.05.2019 р.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.sspu.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми є формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі образотворчого та декоративного мистецтва для забезпечення формування компетентностей, необхідних для здійснення ефективної професійної діяльності та самоосвіти протягом життя.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	02 Культура і мистецтво 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 90 кредити ЄКТС Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт:</i> цілісний продукт предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> формування фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації або у процесі навчання, що передбачає проведення наукових досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> поняття, концепції, принципи та їх використання для забезпечення якості створення/реставрації мистецьких об'єктів та розширення візуально-інформаційного простору мистецьких практик.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> теорія і методологія проведення наукових досліджень у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації; семіотичний, синхронний та діахронний аналіз, інноваційні методики у мистецькій сфері, методика викладання фахових дисциплін.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> пов'язані з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів; обладнання для дослідження, реставрації та зберігання творів мистецтва, інформаційні та комунікаційні технології.</p>
Орієнтація освітньої програми	Професійно-мистецька (для магістра); має академічну та професійну орієнтацію.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна вища освіта в галузі знань <i>02 Культура і мистецтво</i>. Ступенева освітня програма є комбінацією першого рівня освіти (бакалаврського) та другого рівня вищої освіти (магістерського) за спеціальністю <i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>, а також спеціальної підготовки, що фокусується на більш глибокому розумінні предметних спеціалізацій.</p> <p>Ключові слова: <i>Освіта, образотворче мистецтво, художня творчість.</i></p>
Особливості освітньо-професійної програми	<p>Програма передбачає підготовку фахівців до впровадження нових мистецьких та інформаційних технологій у професійній діяльності. Освітня програма містить перелік загальних і предметних компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Вона передбачає проведення переддипломної виробничої практики за профілем майбутньої професії. Є основою для навчання за ОПІ підготовки магістра образотворчого мистецтва (другий ступінь вищої освіти).</p> <p>Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркового дисциплін програми періодично оновлюється.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Особа, яка здобула ступінь магістра може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій – 2016»)
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студенто-центрованого особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів. Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, переддипломна практика, науково-дослідна робота), самостійна робота. Обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів, формуються навички групової роботи. Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (вправи, лабораторні, практичні та дослідні роботи).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, підсумковий контроль; усні та письмові экзамени, практика, презентації, проектна робота, підсумкова атестація тощо.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. 5. Здатність розробляти та керувати проектами. 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу. 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. 3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення. 4. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації. 5. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва. 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості. 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності. 8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень. 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.
<p>7. Програмний результат навчання</p>	
<p>ПРН</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва. 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення. 3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах. 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва. 6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах. 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень. 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

	<p>9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.</p> <p>10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.</p> <p>11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно- мистецьких процесів.</p> <p>12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.</p> <p>13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.</p> <p>14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.</p> <p>15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.</p> <p>16. Адаптувати індивідуальну образотворчу діяльність до вимог і умов споживача</p>
Комунікація	<p>1. Володіти основами професійної мовленнєвої культури при навчанні образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Пояснює фахівцям і не фахівцям основні закономірності розвитку мистецтва і шляхи вирішення його глобальних проблем.</p> <p>3. Здатний до ефективної комунікації в процесі навчання образотворчого мистецтва.</p>
Автономія і відповідальність	<p>1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>2. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учасників мистецького процесу.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Освітньо-професійну програму «Образотворче мистецтво» забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, стаж роботи, і відповідають вимогам, що визначені чинними ліцензійними умовами.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Приміщення для проведення навчальних занять повинні відповідати санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Забезпеченість навчальним корпусом; методичними кабінетами;</p>

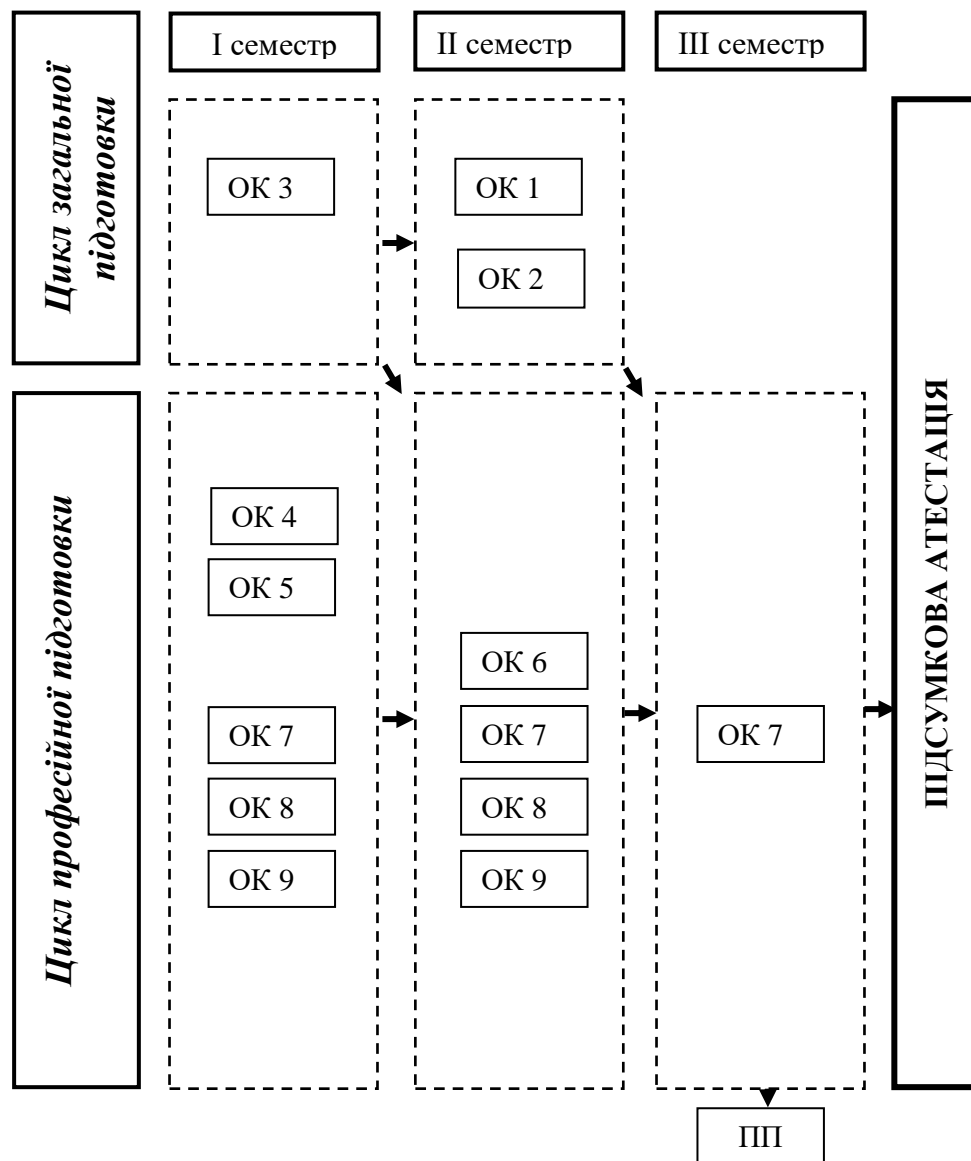
	<p>спеціалізованими аудиторіями (художні майстерні); комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, спеціалізованими комп'ютерними класами, бібліотекою, у тому числі читальним залом; доступу до мережі Інтернет, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт.</p> <p>Інформаційне забезпечення: наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційного веб-сайту навчального закладу.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Підготовка магістрів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія мистецтв	3	залік
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 3	Цифрові технології в галузі	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 4	Методологія наукових досліджень	3	залік
ОК 5	Актуальні питання сучасного українського ОТМ	3	залік
ОК 6	Методика викладання фахових дисциплін	3	залік
ОК 7	Робота з живописними техніками	10	екзамен, 2 заліки
ОК 8	Новітні експерименти в рисунку	9	2 екзамени
ОК 9	Композиція в сучасному ОТМ	6	залік екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		43 кредити	
2. Навчальні дисципліни за вибором студента			
ВБ 1	Сучасні технології декоративного мистецтва / Синтез технік в декоративному мистецтві / Використання вторинної сировини у мистецтві	5	залік
ВБ 2	Традиційні та інноваційні техніки колажу в декоративному мистецтві / Колаж в мистецькій практиці / Авторські техніки колажу /	5	залік
ВБ 3	Створення авторських проєктів та презентацій Самопрезентація художника у 21 сторіччі / Формування проєктів в мистецтві	3	залік
ВБ 4	Цифрові технології в ОТМ / Чати зі штучним інтелектом / Генератори зображень з ШІ	5	залік
ВБ 5	Пріоритетні мистецькі тенденції ХХ-ХХІ ст. / Аналіз сучасного європейського розвитку мистецтва / Аналіз американського досвіду розвитку сучасного мистецтва	5	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		23 кредити	
3. Практична підготовка			
ПП	Виробнича переддипломна практика	12	залік
4. Підсумкова атестація			
М	Підготовка кваліфікаційної роботи	10	
ПА	Захист кваліфікаційної роботи	2	
Загальний обсяг практичної підготовки:		24 кредити	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми 023 «Образотворче мистецтво»
(магістр)

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті у репозитарії університету. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка із присвоєнням кваліфікації: Магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

